

Pierwsze kanadyjskie krajowe internowania, 1914-1920

Mimo, że nie było nigdy żadnych dowodów ich nielojalności, tysiące Ukraińców i innych Europejczyków (Bułgarów, Chorwatów, Czechów, Niemców, Węgrów, Włochów, Żydów, ludności Imperium Osmańskiego, Polaków, Rumunów, Rosjan, Serbów, Słowaków, Słoweńców, i innych) było bezpodstawnie uwięzionych i zmuszonych do ciężkich prac w 24 obozach internowań usytuowanych na pograniczach kraju podczas pierwszych kanadyjskich krajowych internowań. Dziesiątki tysięcy innych było mianowanych „obcymi wrogami” i zobowiązanych do posiadania dokumentów identyfikacyjnych i do regularnego stawiania się na policji. Wielu z nich doświadczyło innego poniżenia, takiego jak pozbawienie praw obywatelskich, ograniczanie wolności mowy, ruchu i stowarzyszenia, deportacji i konfiskaty jakichkolwiek dóbr w ich posiadaniu, z czego większość nigdy nie została im zwrócona. To miało miejsce pomimo tego iż brytyjskie Ministerstwo Spraw Zagranicznych poinformowało Ottawę że ci wschodnio-Europejczycy są obywatelami przyjaznych państw, którzy powinni być traktowani preferencyjnie. Ci mężczyźni, te kobiety, i dzieci cierpiały nie z powodu czegoś co zrobili, a z uwagi na to kim byli, z uwagi na ich pochodzenie.

“Byłem jednym z tych tysięcy Kanadyjskich-Ukraińców pochwyconych jako ‘obcych wrogów’ i umieszczonych w obozach koncentracyjnych między 1914-1920. Miałem wówczas tylko sześć lat. Urodziłem się w Kanadzie. Mieszkaliśmy wszyscy (ja, mój brat John, i siostry Anne i Nellie) z rodzicami w Montrealu. Nellie urodziła się w Quebec. Miała niespełna dwa i pół roku kiedy pochowaliśmy ją w pobliżu obozu internowanych w Spitit Lake. Kanadyjscy Ukraińcy nie byli nielojalni. Nasze uwięzienie było błędne. Byliśmy Kanadyjczykami. Ci, którzy tak jak moi rodzice, przybyli z Ukrainy do Kanady szukali wolności. Przybyli na zaproszenie tutaj. Ciężko pracowali i przelali za ten kraj krew, pot i łzy (szczególnie dużo tych ostatnich). To co nam wyrządzono było haniebne. Co więcej, dlatego że nikt nie przejął się naszym losem wystarczająco by upamiętnić czy nauczyć się z tego co się stało, to samo wyrządzono innym. Być może właśnie w tym tkwi nawet większe zło.”

Mary Manko Haskett, współprzewodnicząca, National Redress Council, UCCLA, ocalała z obozu internowanych w Spirit Lake, styczeń 1994

“My, niżej podpisane, Ukrainki i Austriaczki, chcemy dać do wiadomości kobietom z Calgary i tej prowincji, że nasz kraj był potraktowany przez Austriacki rząd 73 lata temu tak jak Belgia była potraktowana przez Niemców. Przybyliśmy do tego kraju aby Kanada była naszym przyszłym domem. Nie jesteśmy szpiegami. Tysiące naszych mężczyzn walczy pod flagą Brytyjską czy Rosyjską. Zwolniono nas z pracy bo traktuje się nas jako ‘obcych’, choć jesteśmy lojalni Kanadzie. Co mamy zrobić skoro nie możemy znaleźć pracy? Mamy umrzeć z głodu czy być pchnięte w życie przestępcze? Czy kobiety Calgary nie przemówią w naszym imieniu?”

Annie Berlin, Olga Kranoka, Mary Kaskin, Mary Zebrowka, Dinah Dobrizka, Mary Zechn, Annie Crashiski, Mary Prolowsky, Mary Antonowsky, Mary Prochkin, Olga Diskin, Mary Broshka
29 luty 1917, The Calgary Daily Herald

Kanadyjski Fundusz Uznania Internowań Pierwszej Wojny

W konsultacji z reprezentantami Ukraińsko-Kanadyjskiego społeczeństwa, w roku 2008 rząd kanadyjski uchwalił Kanadyjski Fundusz Uznania Internowań Pierwszej Wojny (www.internmentcanada.ca). By wspierać inicjatywę upamiętnienia i edukacji, która przypomni wszystkim Kanadyjczykom o potrzebie pozostania czujnym w obronie praw obywatelskich jak i praw człowieka w czasie lokalnego i międzynarodowego konfliktu, została utworzona Rada Darczyńców, zawierająca kilka z dotkniętych etnicznych społeczności.

Pierwsze kanadyjskie krajowe internowania, 1914-1920

“Jest to bardzo prawdopodobne, że jeśli ta propozycja (Akt Wyborów podczas wojny, 1917) wejdzie w prawo, rzekomi obcy i dotychczas naturalizowani Kanadyjczycy zniosą hańbę po cichu, ale w sercach będą nosić głęboką gorę, której nigdy nie da się wytępić. Człowiek którego honor był znieważony i kto został wyszczególniony poniżeniem na skalę krajową, będzie pamiętać ten czyn za który wcześniej czy później należy będzie odpokutować.”

Daily British Whig, Kingston, 8 września 1917

“Strach to jedyny instrument, który może być skutecznie użyty, aby ich objąć prawem, i nie mam wątpliwości, że jeśli rząd Dominium będzie dalej podążał taką drogą jak dotychczas, obcy tutaj będą wkrótce tak delikatnie i łatwo kontrolowani jak stado owiec.”

Pan Hugh Macdonald do Szanownego A. Meighen, 3 lipca 1919

“Warunki tutaj są bardzo ciężkie, więc nie możemy tak dłużej wytrzymać. Nie mamy wystarczająco jedzenia – jesteśmy głodni jak psy.”

List Nick’a Olinyk do żony, #98, Castle Mountain, Alberta

“Mój drogi ojcie: Nie mamy nic do jedzenia i nie chcę dać nam drzewa. Matka musi chodzić po cztery razy, żeby dostać coś do jedzenia. Było lepiej z tobą, mieliśmy wszystko. Ten szalas jest do niczego. Matka codziennie chodzi do centrum i ja też muszę chodzić z nią. Nie chodzę do szkoły zimą. Jest zimno w środku. My, twoje małe dzieci całujemy twoje ręce, kochany ojcie. Do zobaczenia ojcie. Wróć do domu szybko.”

Katie Domytryk, lat 9. List otrzymał H. Domytryk, internowany # 1100, aresztowany w Edmonton w marcu 1916. Przetrzymywany najpierw w Lethbridge, później przeniesiony do Spirit Lake; ojciec czworga dzieci.

“Więźniowie w kanadyjskich obozach internowania przybyli do Dominium jako emigranci i większość z nich była dobrymi, przestrzegającymi prawo mieszkańcami od momentu ich przybycia, robiącymi swoje aby wspierać dalszy rozwój wspaniałych zasobów tego kraju. Innymi słowy, ci ludzie teraz przetrzymywani jako więźniowie, są klasą dobrych, silnych, nieszkodliwych ludzi, zdolnych i skłonnych do pracy, większość z nich chcących stać się obywatelami Kanady. Więc myśl o traktowaniu tych ludzi jako prawie kryminalistów przeczy temu co najlepsze dla Dominium.

Pierwsze kanadyjskie krajowe internowania, 1914-1920			
Lokalizacja obozu	Data otwarcia	Data zamknięcia	Opis
Montreal, Quebec	13 sierpnia 1914	30 listopada 1918	Immigration Hall
Kingston, Ontario	18 sierpnia 1914	3 listopada 1917	Fort Henry
Winnipeg, Manitoba	1 września 1914	29 lipca 1916	Fort Osborne Barracks & Fort Garry
Halifax, Nova Scotia	8 września 1914	3 października 1918	The Citadel
Vernon, British Columbia	18 września 1914	20 lutego 1920	Provincial Government Building
Nanaimo, British Columbia	20 września 1914	17 września 1915	Provincial Government Building
Brandon, Manitoba	22 września 1914	29 lipca 1916	Exhibition Building
Lethbridge, Alberta	30 września 1914	7 listopada 1916	Exhibition Building
Petawawa, Ontario	10 grudnia 1914	8 maja 1916	Militia Camp
Toronto, Ontario	14 grudnia 1914	2 października 1916	Stanley Barracks
Kapuskasing, Ontario	14 grudnia 1914	24 lutego 1920	Bunk Houses
Niagara Falls, Ontario	15 grudnia 1914	31 sierpnia 1918	The Armoury
Beauport, Quebec	28 grudnia 1914	22 czerwca 1916	The Armoury
Spirit Lake, Quebec	13 stycznia 1915	28 stycznia 1917	Bunk Houses
Sault Ste Marie, Ontario	3 stycznia 1915	29 stycznia 1918	The Armoury
Amherst, Nova Scotia	17 kwietnia 1915	27 września 1919	Malleable Iron Works
Monashee-Mara Lake, British Columbia	2 czerwca 1915	29 lipca 1917	Tents & Bunk Houses
Fernie-Morrissey, British Columbia	9 czerwca 1915	21 października 1918	Rented Premises
Banff-Cave & Basin, and Castle Mountain, Alberta	14 lipca 1915	15 lipca 1917	Dominion Park Building Tents at Castle Mountain
Edgewood, British Columbia	19 sierpnia 1915	23 września 1916	Bunk Houses
Revelstoke-Field-Otter, British Columbia	6 września 1915	23 października 1916	Bunk Houses
Jasper, Alberta	8 lutego 1916	31 sierpnia 1916	Dominion Parks Buildings
Munson, Alberta-Eaton, Saskatchewan	13 października 1918	21 marca 1919	Railway Cars
Valcartier, Quebec	24 kwietnia 1915	23 października 1915	Militia Camp

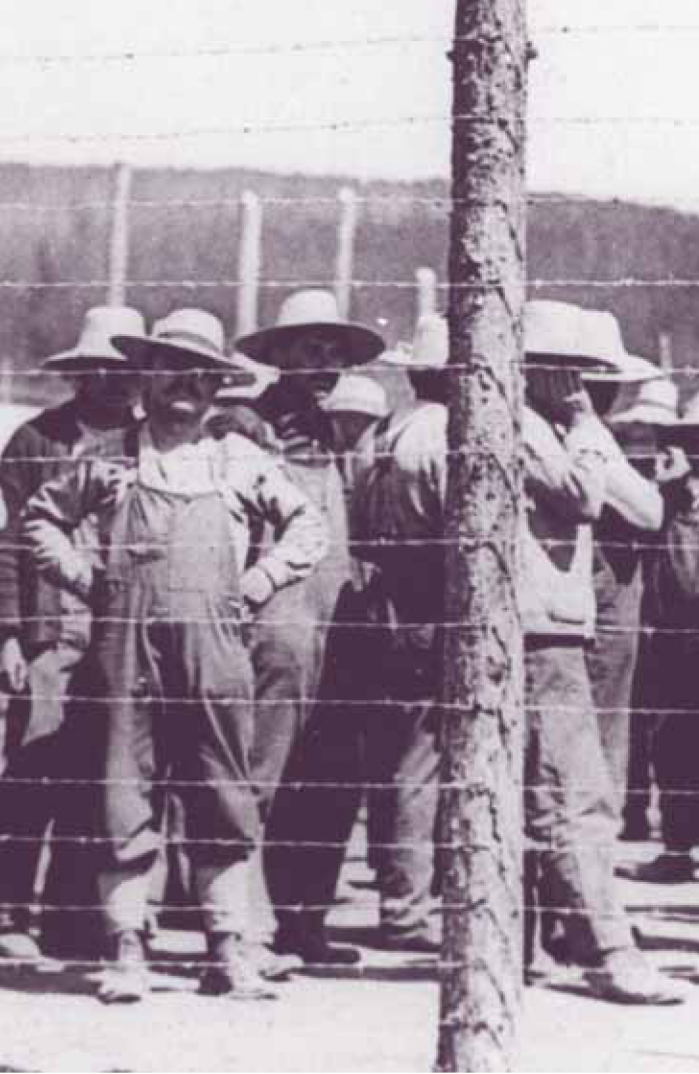
większość więźniów w Spirit Lake mogłaby bezpiecznie wrócić do ich domów i rodzin i że ich powrót przyniósłby większy dochód Kanadzie niż trzymanie ich w obozach jako niechętnych robotników czy strajkujących.”

Konsul amerykański G. Willrich do Sekretarza Stanu, Waszyngton, 29 grudnia 1916

“Twierdzę bez wahania, że każdy obcy wróg, który był internowany podczas wojny jest dzisiaj wrogiem tak jak i był podczas wojny, i żądam od tego rządu żeby każdy obcy w tym kraju był deportowany jak najszybciej... Statki dla bydła są wystarczająco dobre dla nich.”

Herbert S. Clements, Poseł (Kent West, Ontario), 24 marca 1919

Aby uzyskać więcej informacji, proszę odwiedzić stronę

www.internmentcanada.ca

albo skontaktować się z

Canadian First World War Internment Recognition Fund

202-952 Main Street, Winnipeg, Manitoba, Canada R2W 3P4

Telefon 1-866-288-7931